

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over het rapport Internationale vergelijking kosten keuring en toezicht NVWA en toets aan Maat Houden en de begeleidende brief (Kamerstuk 33 835, nr. 48).

De voorzitter van de commissie,
Vermeij

De adjunct-griffier van de commissie,
Konings

Inhoudsopgave	blz.	
I	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie	5
	Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie	6
	Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie	8
II	Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris	9
III	Volledige agenda	9

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het rapport Internationale vergelijking kosten keuring en toezicht NVWA en toets aan Maat Houden. Naar aanleiding van het rapport hebben de leden van de VVD-fractie nog enkele kritische vragen.

In hoeverre is het onderzoek representatief als niet alle landen dezelfde kosten toerekenen aan «retribueerbare kosten»? Wat is de waarde van een vergelijkend onderzoek?

Waarom heeft de Staatssecretaris voor dit onderzoek gekozen als antwoord op de vraag van de Kamer om een vergelijking van de tarieven te maken, ofwel de kosten die een ondernemer moet betalen? De vraag van de Kamer is ingegeven door de absolute hoogte van de kosten, los van de activiteiten die daarvoor geleverd worden.

Nu het onderzoek in die zin niet representatief is, heeft de Staatssecretaris een internationale vergelijking gemaakt van de activiteiten die worden uitgevoerd en de wijze waarop deze worden uitgevoerd? Zo nee, waarom niet? Zo nee, deelt de Staatssecretaris de mening dat dit een gemiste kans is om op basis van die uitkomsten een analyse te maken van hoe het toezicht in Nederland efficiënter kan plaats vinden?

Er wordt in het onderzoek gesproken over het aandeel van toezichtkosten in een ketenstap. Wat zegt dit over de vergelijking met andere landen over de absolute kosten voor het bedrijfsleven?

Paragraaf 2.2

Wat zijn de absolute getallen van de centraal aangestuurde organisaties? Is dit uit te drukken gerelateerd aan het bruto binnenlands product? Het feit dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) voor 28% wordt gefinancierd door het bedrijfsleven zegt niets over de organisatie. Met andere woorden, als de organisatie efficiënter werkt en er nog steeds voor 28% door het bedrijfsleven wordt gefinancierd, vallen de absolute kosten voor het bedrijfsleven lager uit. Welke les kan uit dit onderzoek getrokken worden?

Welke werktijden van de NVWA zijn als uitgangspunt gehanteerd voor dit onderzoek? En zijn de hogere tarieven daarin meegenomen?

Paragraaf 2.2.1

Kan de Staatssecretaris, aanvullend op de uiteenzetting per land, een overzicht van de activiteiten en de wijze van controles geven? Zo nee, waarom niet? Deelt u de mening dat dit een ontbrekende schakel is om het een en ander op de juiste wijze te kunnen beoordelen?

Paragraaf 2.2.6

Wat zeggen de reguliere werktijden over een vergelijking van de kosten als daar ook niet een representatief overzicht bij is van de activiteiten en de wijze waarop deze plaatsvinden?

Kunt u aangeven wat een tarief van exportkeuring van 500 kilo varkensvlees kost in Nederland en in Denemarken? Kan de Staatssecretaris aangeven hoe lang onderstaande keuringen duren en wat de handelingen zijn die per keuring worden uitgevoerd:

- Exportkeuring om 10.00 uur maandag
- Exportkeuring om 19.00 uur maandag
- Exportkeuring om 13.00 uur op zondag

Paragraaf 2.3

Op basis van welke getallen trekt het adviesbureau Price Waterhouse-Coopers (PwC) de conclusie dat Nederland een kleiner aandeel retribueert van haar totale kosten dan andere landen? Wat zegt dit over de absolute kosten die een ondernemer moet betalen? En met betrekking tot deze laatste vraag; op basis waarvan vindt de Staatssecretaris dit?

Nederland kent, in tegenstelling tot bijvoorbeeld België, veel hogere kosten voor bijvoorbeeld exportcertificering voor varkens. Zo rekent België voor het eerste half uur een bedrag van € 45,- en voor de volgende halve uren € 30,-, terwijl de NVWA in Nederland hier respectievelijk € 106,13 en € 40,21 voor rekent. Kan de Staatssecretaris aangeven wat de reden hiervoor is? Waarom heeft Nederland de hoogste toezichtkosten?

Paragraaf 2.3.1

Heeft PwC ook contact gezocht met het bedrijfsleven in de andere landen om informatie te vergaren? Zo ja, op welke manier, en zo nee, waarom niet?

Welke activiteiten in keuring en toezicht in de ketenstap «primaire productie» moeten volgens de EU-verordening nr. 882/2004 plaatsvinden? Kunt u aangeven op welke wijze de NVWA en andere landen dit tot uitvoer brengen (los van de kosten)? Zo nee, waarom niet?

Paragraaf 2.3.2

Wat wordt er bedoeld met de constatering dat de tarieven berekend zijn op basis van opbrengsten per diersoort? Het rapport geeft aan dat het geen tarieven zijn die in de praktijk worden gebruikt. Kunt u een uitgebreide toelichting geven? De leden van de VVD-fractie vragen hierom in het bijzonder in relatie tot de categorie «kip», waarin Nederland bijna vier keer zo duur is als Frankrijk.

Klopt het dat Nederland bijna vier keer het minimumtarief per kip rekent ten opzichte van Frankrijk? Wat wordt er bedoeld met minimumtarief? Wat is de reden dat Nederland zo duur is?

Paragraaf 2.3.3

De vergelijking wordt op twee manieren vormgegeven. Wat zeggen deze cijfers over de absolute kosten voor het bedrijfsleven? In tabel 7 wordt de totale kosten per gecertificeerde exportpartij weergegeven. Nederland brengt start- en kwartiertarieven in rekening. Deelt u de mening dat Nederland hoge kosten doorberekent? Zo nee, waarom niet?

Paragraaf 2.3.4

Kunt u een overzicht geven van de controles die volgens de EU-verordening nr. 882/2004 moeten plaatsvinden en hoe deze in de verschillende landen worden uitgevoerd? Graag ontvangen de leden van de VVD-fractie een overzicht van een vergelijkbaar product in alle landen, inclusief de tijd die met de controle gemoeid is en inclusief een mogelijke hercontrole. Indien de Staatssecretaris dit overzicht niet kan geven, waarom niet? Is dit juist de informatie die nodig is om de juiste vergelijking te maken? Zo nee, waarop baseert de Staatssecretaris dat?

Nederland heeft de hoogste toezichtkosten, terwijl de toezichtactiviteiten op basis van de EU-verordening nr. 882/2004 duidelijk zijn. Waarom heeft er geen verdiepingsslag plaatsgevonden om de activiteiten, duur van de activiteiten en dergelijke met elkaar te vergelijken?

Paragraaf 3.1

Welke prikkel heeft de NVWA om de tarieven zo laag mogelijk te houden? Deelt u de mening dat de beleidsruimte opgesoupeerd kan worden door inefficiënte controles en activiteiten en deze niet voor rekening van het bedrijfsleven zouden moeten komen? Zo nee, waarom niet? Welke effecten zijn er in 2016 opgetreden die tot een positief effect leiden in de tarieven?

Paragraaf 3.4

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft in haar voorlichting¹ aan dat kosten wat betreft het toezicht op de naleving niet doorberekend mogen worden, omdat naleving een overheidstaak betreft. Alleen wanneer er sprake is van het profijtbeginsel, mogen deze kosten worden doorberekend. Echter, uit Maat Houden 2014² blijkt dat de NVWA bijna alle activiteiten aanmerkt als profijtbeginsel en dus toezichtkosten doorberekent aan het bedrijfsleven. Kan de Staatssecretaris uitleggen waarom bijna alle gevallen worden aangemerkt als uitzondering? Wat is dan nog het nut van een uitzondering? En wordt er dan niet een te brede definitie gehanteerd van het profijtbeginsel? Graag ontvangen de leden van de VVD-fractie een uitgebreide reactie van de Staatssecretaris.

Besloten is dat kosten van keuring niet hoger mogen zijn dan de werkelijke kosten. Toch zien we dat de NVWA vaak met aanzienlijke marges rekent en meer geld in rekening brengt dan de kosten gemaakt door de NVWA. Kan de Staatssecretaris hier een verklaring voor geven? En hoe valt dit te rijmen met het besluit dat kosten van keuring niet hoger mogen zijn dan de werkelijke kosten?

¹ Afdeling advisering van de Raad van State, Voorlichting over de doorberekening van kosten door het Ministerie van Economische Zaken aan het bedrijfsleven, in het bijzonder ten aanzien van de huidige wijze van doorberekening van handhavings-, toezichts- en keuringskosten door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) (Advies W15.16.0069/IV/Vo).

² Maat Houden. Rapport van de interdepartementale werkgroep herziening Maat houden, 11 april 2014.

Bijlage C

Kan de Staatssecretaris aangeven waarom er in het overzicht van tarieven, waar een groot aantal activiteiten van de NVWA uiteen is gezet, niet wordt aangegeven op welke manier de NVWA deze activiteiten verricht? En waarom is er in het rapport voor gekozen alle activiteiten onder dezelfde noemer te brengen, ook al kunnen de verschillende keuringen wezenlijk verschillen?

Voorlichting Afdeling advisering van de Raad van State

In de huidige tarieven van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden meer kosten dan alleen de directe kosten van de toelatingsbeoordeling aan bedrijfsleven doorbelast. De Afdeling advisering van de Raad van State geeft in haar voorlichting van 5 september 2016 aan dat de tariefstelling zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de directe kosten van toelating. Andere kosten, zoals indirecte kosten of kosten voor sturing en ondersteuning (overhead) zouden volgens de voorlichting niet doorberekend moeten worden aan het bedrijfsleven. Is de Staatssecretaris voornemens de conclusies uit de voorlichting over te nemen en uit te voeren en dus de extra gemaakte kosten niet bij het bedrijfsleven neer te leggen? Zo nee, kan de Staatssecretaris uitleggen waarom hij – tegen het voorlichting van de Afdeling in – indirecte kosten en overheadkosten op het bordje van de aanvragers en toelatinghouders van gewasbeschermingsmiddelen en biociden wil leggen?

Algemeen

Tot welke acties en verbeterpunten leiden deze rapporten? Tot welke nadere onderzoeken leiden deze rapporten in de wetenschap dat een aantal zaken niet met elkaar vergeleken kunnen worden?

Hoe verklaart u het gevoel van het bedrijfsleven dat de kosten van de NVWA substantieel hoger ligt dan in de ons omringende landen? Welke acties gaat u hiertoe uitzetten? Wat waren de bevindingen van het bedrijfsleven in de klankbordgroep?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de internationale vergelijking van kosten voor keuring en toezicht door de NVWA en de toets aan het rapport Maat Houden. Deze leden hebben hier nog enkele opmerkingen en een vraag over en verzoeken de regering hierop in te gaan.

De leden van PvdA-fractie zijn tevreden dat de tariefontwikkeling van de NVWA internationaal in de pas loopt. Deze leden zijn blij dat de NVWA rekening houdt met de wensen van de ondernemers, wat onder meer zichtbaar is in de ruime werktijden ten opzichte van omliggende landen. Deze leden vragen de regering of er bij de verbeteringslag die bij de NVWA is gemaakt voldoende aandacht is voor de veiligheid van de medewerkers? Op welke wijze wordt dit gegarandeerd?

De leden van de PvdA-fractie vragen de Staatssecretaris wanneer het eerste overleg met het bedrijfsleven over de kosten voor import en export naar verwachting zal plaatsvinden. Wanneer worden hier resultaten van verwacht?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de internationale vergelijking van kosten voor keuring en toezicht door de NVWA en de toets aan het rapport Maat Houden en de bijgaande brief van de Staatssecretaris. Hierover hebben deze leden nog vragen.

De leden van de CDA-fractie zijn niet overtuigd van de bijdrage van het PwC-rapport Internationale vergelijking kosten keuring en toezicht NVWA en toets aan Maat Houden. Het PwC-rapport beschrijft niet, zoals wel zou moeten, wat de beperkingen zijn van het onderzoek voor de conclusies die getrokken kunnen worden. Want de conclusies van het rapport behoeven nuance, die het nu ontbreekt. Het geeft veel informatie, maar niet om brede vergelijkingen te kunnen trekken. De onderzoeksmethode lijkt gebaseerd op de aangeleverde informatie. Voor de lezer is het onduidelijk welke informatie er wel en niet is, en welke conclusies wel en niet getrokken kunnen worden op basis van de beschikbare informatie. Het eerste onderzoek van PwC kijkt naar alle toezichtactiviteiten, kosten en wijze van financieren, maar keuzes in het onderzoek zijn weinig onderbouwd. Waarom wordt er niet gekeken naar welke kosten doorberekend worden naar een individueel bedrijf en waarom is er gekozen voor drie vleessectoren als representatieve sectoren?

Allereerst, waarom is niet gekozen voor dezelfde aanpak als bij het onderzoek Hoogte van (lucht)havenaanloop- en doorvoerkosten (waaronder tarieven voor inspectie en toezicht) in Noordwest-Europese zee- en luchthavens van Buck Consultants International?³ In hoeverre is het PwC-rapport een reflectie van de wijze waarop kosten neerslaan bij een individueel bedrijf? In hoeverre zijn met het rapport van PwC de eerste en vierde conclusie van Buck Consultants International weerlegd, te weten: «De Nederlandse zee- en luchthavens hebben bij zes van de acht importvoorbeeldzendingen de hoogste gemiddelde toezicht- en inspectietarieven. Deze tarieven liggen in Rotterdam 45% tot 72% hoger dan in Antwerpen, afhankelijk van het product» en: «De tarieven van laboratoriumonderzoeken zijn in Nederland in alle geanalyseerde gevallen hoger dan voor vergelijkbare laboratoriumonderzoeken in de andere onderzochte landen»? Kunt u hier uitvoerig op in gaan?

Waarom is in het onderzoek van PwC niet gekeken naar de wijze van retribueren van kosten, gezien de wijze van retribueren grote verschillen vertoont (collectieve heffingen in België ten opzichte van individuele rekeningen in Nederland)? Deelt u de mening dat de wijze van retribueren voor een individueel bedrijf veel verschil maakt? Zo nee, waarom zou dit niet relevant zijn? Zo ja, waarom wordt hier dan niet naar gekeken in het PwC-rapport?

De leden van de CDA-fractie vragen waarom de sectoren rund, varken en kip representatief zijn voor alle sectoren, gezien het hier in alle drie de gevallen gaat om vleesproducten.

Deze leden constateren dat het PwC rapport niet of onvoldoende duidelijk maakt welke tarieven de voedsel- en warenautoriteiten van omliggende landen hanteren. Zij verzoeken de Staatssecretaris precies aan te geven wat het Nederlandse bedrijfsleven meer of minder betaalt voor dezelfde diensten als in de omliggende landen. Verder constateren de leden van de CDA-fractie dat het PwC-rapport niet ingaat op de conclusie van de Afdeling advisering van de Raad van State dat het deel van de toezicht-

³ Buck Consultants International, «Hoogte van (lucht)havenaanloop- en doorvoerkosten (waaronder tarieven voor inspectie en toezicht) in Noordwest-Europese zee- en luchthavens», Nijmegen, 19 mei 2015.

kosten uit algemene middelen zouden moeten worden betaald. Om welke reden is PwC daarop niet in gegaan? Deze leden constateren dat de resultaten en weergave in het PwC-rapport onvoldoende zijn toegelicht. De gegevens van pluimvee, rundvee en varkens zijn bijvoorbeeld bij elkaar opgeteld, terwijl de praktijk zeer verschillend is. Zou de Staatssecretaris dit kunnen toelichten? Ook bij de vergelijking met het buitenland zijn volgens de leden van de CDA-fractie bijvoorbeeld de bedrijfskeurders in de pluimvee-verwerkende sector buiten de berekeningen en vergelijkingen gehouden in de beschrijving van de kosten voor toezicht. Deze leden ontvangen graag de absolute prijzen van een uur toezicht per lidstaat, zodat een beter beeld gevormd kan worden naast het geschetste beeld door PwC van de kosten in relatie tot de hoeveelheid vee dat in een land wordt geproduceerd.

Daarnaast vragen de leden van de CDA-fractie naar de betrokkenheid van de klankbordgroep. Hoe vaak en wanneer zijn zij betrokken bij de onderzoeksopdracht, de bij andere toezichthouders uitgezette vragen en de voortgang? In hoeverre is er iets gedaan met de suggesties en opmerkingen van de klankbordgroep?

Wat betreft de uitkomsten van het eerste onderzoek is het opvallend dat de import- en export-toezichtkosten in Nederland hoog zijn. De toezichtkosten voor import liggen in Nederland meer dan vier keer zo hoog! Deze leden vragen de Staatssecretaris hoe dit komt. Deze conclusie is in lijn met de conclusies van het eerder genoemde rapport van Buck Consultants International. Bent u nu voornemens de verschillende kosten die doorberekend worden tot de directe kosten opnieuw te bekijken?

De leden van de CDA-fractie vragen zich af in hoeverre in het tweede onderzoek de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State meegenomen had kunnen worden, gezien deze voorlichting op 5 september 2016 naar buiten is gebracht en het rapport van PwC op 29 september 2016 is opgeleverd. Deze leden vragen waarom het PwC-rapport niet ingaat op indirecte en directe kosten, wat één van de belangrijkste conclusies is in de voorlichting van de Afdeling.

Zij constateren dat volgens PwC de tarieven als doorberekend door de NVWA niet voldoen aan het rapport Maat Houden 2014. Er wordt onder andere geen rekening gehouden met de internationale concurrentie positie, er is slechts gedeeltelijk een prikkel tot kostenbeheersing en de tarieven zijn slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar door het bedrijfsleven. Welke maatregelen gaat de Staatsecretaris nemen om ervoor te zorgen dat het rapport Maat Houden 2014 wel volledig wordt nageleefd?

De leden van de CDA-fractie zijn het oneens met de conclusie van de Staatssecretaris dat er geen aanleiding is om de berekening van de tarieven van de NVWA te wijzigen. Deze leden vinden deze conclusie van de Staatssecretaris onjuist, omdat de Afdeling advisering van de Raad van State in de voorlichting over de doorberekening van de toezichts- en handhavingskosten aan het bedrijfsleven stelt: «Omdat in het NVWA-retributiestelsel alle kosten voor het product Toezicht worden doorberekend, alsmede de kosten van werkzaamheden die daarmee mogelijk minder verband hebben (productgroepen 2, 3 en wellicht ook 4), lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat het NVWA-retributiestelsel niet aansluit bij het kader, zoals dat volgt uit Maat houden 2014 (nee, tenzij) en de beantwoording van vraag 1» en: «Uit de notitie onderbouwing retributietarieven zou kunnen worden afgeleid dat de NVWA althans in bepaalde gevallen (ook) de kosten voor toezicht op de naleving in rekening brengt». Ook concludeert de Afdeling: «Uitgangspunt van het NVWA-retributiestelsel is kostendekkendheid. Hierdoor lijkt te worden

afgeweken van het uitgangspunt van Maat Houden 2014...» (Voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State over doorberekening van kosten door het Ministerie van Economische Zaken aan het bedrijfsleven, pagina 14–15). De leden van CDA-fractie zijn van mening dat het retributiestelsel zou moeten voldoen aan de regels die de overheid voor zichzelf heeft gesteld met Maat Houden 2014. Dit is nu voor het NVWA-retributiestelsel op zijn zachtst gezegd niet te verifiëren en wat veel waarschijnlijker is, gezien bovenstaande conclusies, niet het geval. Dat de Staatssecretaris bij de behandeling van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken voor het jaar 2017, onderdeel Landbouw en Natuur, het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State afdoet met de woorden «De Raad van State heeft wel een aantal algemene opmerkingen gemaakt», doet absoluut geen recht aan de constatering en conclusies van dit belangrijke adviesorgaan van staat. Deze leden willen dat zo snel mogelijk de doorberekening als vastgelegd in Maat Houden 2014 wordt doorgevoerd voor het NVWA-retributiestelsel, waarbij de huidige acht producten van de NVWA worden onderverdeeld in directe en indirecte handelingen, waarbij alleen nog directe kosten in rekening gebracht mogen worden. Bent u daartoe bereid?

Volgens de Afdeling advisering van de Raad van State zouden kosten die geen rechtstreeks verband hebben met de activiteiten niet in rekening gebracht moeten worden. Volgens de Raad van State lijkt de NVWA hier niet aan te voldoen. Deelt de Staatssecretaris de mening dat het PwC-rapport niet kijkt naar welke kosten worden doorberekend, dus indirecte en directe kosten? Kijkende naar de onderbouwing van de NVWA-tarieven 2016 zien we dat voor de categorie veterinaire import in totaal € 10.315.110,- aan retributies begroot stond.⁴ Hiervan bestaat € 1.083.334,- uit de kostenpost «Toezichtontwikkeling». Kunt u aangeven wat de directe relatie is tussen de post «Toezichtontwikkeling» en de handhavingsactiviteiten van de NVWA, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Is hier nog sprake van een directe relatie? Acht de Staatssecretaris het wel correct om deze kosten door te rekenen aan het bedrijfsleven?

Uit rechtspraak en regelgeving volgt dat de kosten van keuring niet hoger mogen zijn dan de daadwerkelijke kosten. Uit het PwC-rapport blijkt dat de NVWA in absolute bedragen meer doorberekend dan voor toezicht in het buitenland. Komt dit niet omdat de NVWA meer kosten doorberekend, ook indirecte kosten? PwC stelt dat bij het bepalen van de tarieven geen rekening gehouden wordt met de Nederlandse concurrentiepositie. Wordt het dan niet eens snel tijd om te gaan kijken welke kosten worden doorberekend, zo vragen deze leden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State inzake de NVWA-tarieven en de conclusies van het rapport over de internationale vergelijking van kosten voor keuring en toezicht. Zij hebben nog enkele vragen.

Er komt een interdepartementale werkgroep die gaat bezien wat de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State betekent voor het kabinetsbeleid ten aanzien van het doorberekenen van toezichts- en handhavingskosten. Deze leden vragen de Staatssecretaris om vaart te maken. De huidige tarieven tikken immers door. Gaat de Staatssecretaris

⁴ NVWA, Onderbouwing retributietarieven NVWA 2016, mei 2016 (<https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/documenten/communicatie/diversen/archief/2016m/onderbouwing-nvwa-tarieven-2016>).

ervoor zorgen dat voor 1 maart 2017 de analyse afgerond wordt en conclusies getrokken worden?

Nederland heeft de hoogste toezichtkosten per grootvee-eenheid. Zo zijn de tarieven voor exportcertificering bij varkens in Nederland meer dan twee keer zo hoog als in België. Hoe verklaart de Staatssecretaris deze hoge kosten?

PwC heeft ervoor gekozen om te kijken naar de kosten en bekostiging van het toezicht en niet specifiek naar de doorberekende tarieven en kosten. De leden van de SGP-fractie zetten hier vraagtekens bij. Is de veronderstelling juist dat dit een vertekend beeld geeft van het kostenplaatje op bedrijfsniveau? Is de veronderstelling juist dat in Nederland relatief veel keuringen uitgevoerd worden door het bedrijfsleven zelf en dat deze kosten daardoor buiten beeld blijven? Is de veronderstelling juist dat de Belgische systematiek van jaarlijkse heffingen op bedrijfsniveau minder impact heeft dan de Nederlandse werkwijze met retributies, en dat deze kosten daarom onderling niet goed vergelijkbaar zijn? Is de veronderstelling juist dat de NVWA-tarieven voor regulier toezicht op slachterijen in Nederland veel hoger zijn dan de tarieven die in andere lidstaten gerekend worden? Is het mogelijk om meer inzicht te krijgen in de absolute prijzen van een uur toezicht in slachterijen in de verschillende omliggende landen?

II Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris

III Volledige agenda

Internationale vergelijking kosten keuring en toezicht NVWA en toets aan Maat Houden. TK 33 835, nr. 48 – Brief regering d.d. 18-11-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam.